Informació i desinformació (4): mitjans de comunicació

written by Zaida Mas | 30 de June de 2025

En l'article anterior d'**aquesta mateixa sèrie** parlàrem dels factors individuals que influïxen per a creure i distribuir desinformació: edat, emocions, coneixements i gustos i preferències; però també caldrà tindre en compte els **mitjans de comunicació** que consumim i amb els que interactuem. Malgrat que la desinformació es pot transmetre tant per mitjans tradicionals com per xarxes socials, l'impacte i la velocitat poden variar.

Quan rebem una informació que forma part del nostre biaix cognitiu, és a dir, que coincideix amb el que creiem o pensem, sovint no fem el pas addicional de comprovar-la i la donem per veraç. Les xarxes socials utilitzen algoritmes i ens mostren constantment informació que coincideix amb els nostres interessos (de manera que continuem interactuant i reforçant les nostres creences), per tal de continuar tenint-nos enganxats, independentment de si tot allò és cert o no.

Els **mitjans de comunicació tradicional** estan més acostumats a donar fonts d'informació, o el seu públic almenys s'ho planteja. Açò pot donar excessiva confiança al públic que accepta qualsevol informació que vinga d'aquest mitjà, ja que se li pressuposa que ve de fonts contrastades.

Les **xarxes socials**, en canvi, sovint no tenen indicadors clars de la credibilitat de la font, cosa que fa que la creença en la desinformació depenga més de les pistes socials. El nombre de seguidors, de reenviaments, la relació amb la persona que ens passa la informació o inclús el nombre de *likes*, són indicadors que de vegades confonen al receptor.

Per tant, en els dos tipus de mitjans esmentats la desinformació pot ser transmesa i propagada com faria una caixa de ressonància. A més, el contingut sensacionalista, moral, emocional i despectiu sobre "l'altre bàndol" es pot estendre més ràpidament que el contingut neutre o positiu. Quan això ocorre, cal desmentir la informació errònia, substituint-la per la informació correcta i fent-ne difusió.

Per a la ciutadania, és important aturar-se sempre i pensar críticament sobre la font d'informació i la seua validesa abans de compartir-la. Tothom pot contribuir a aturar la propagació de la desinformació.

Els científics i científiques, els responsables polítics i els professionals haurien de treballar amb plataformes en línia i xarxes socials per a reduir la propagació de desinformació perillosa. És una manera positiva d'estendre informació vàlida i veraç, informació que tombaria molts dels rumors falsos de les xarxes, informació que aprofita els mitjans més utilitzats en l'actualitat per a crear coneixement a nivell social, que seria protector enfront de la desinformació.

Abans de concloure aquesta sèrie d'articles sobre informació i desinformació, volem recordar els beneficis del ***co-viewing*** (covisualització), que consisteix en veure amb els més menuts la informació, llegir-la, analitzar-la i extreure conclusions junts, de manera que practiquem i

preparem l’autogestió de la informació quan ho facen sols y soles.

[Pots llegir ací la sèrie completa *Informació i desinformació*]

[Imatge de Firmbee en Pixabay]